

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.1.2014
COM(2013) 848 final

2013/0414 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko

BEGRUNDELSE

Marokko har knowhow inden for rumteknologi og -applikationer. Marokko ønsker at udvikle anvendelsen af satellitradionavigation på sit territorium og i den omkringliggende region (det vestlige Middelhav og Vestafrika) med fokus på applikationer, der er specifikke for denne region.

Marokkanske og europæiske virksomheder har i flere år haft et industrielt samarbejde i rumsektoren, hvilket har givet et solidt grundlag for en udbygning af samarbejdet på dette område, som har stor betydning for begge parter.

Kontakterne vedrørende Marokkos deltagelse i Galileo-programmet indledtes den 24. marts 2004 på et møde mellem den marokkanske minister for offentlige arbejder og transport og generaldirektøren for energi og transport i Europa-Kommissionen. Efter en række bilaterale konsultationer skrev ministeren den 13. oktober endnu et brev til generaldirektøren, hvori han bekræftede Marokkos vilje til at indgå en samarbejdsaftale med Det Europæiske Fællesskab om det civile radionavigationssatellitssystem.

Europa-Kommissionen har på grundlag af et forhandlingsmandat fra Rådet, som blev vedtaget den 21. april 2005, ført forhandlinger og paraferet aftalen med de marokkanske myndigheder den 8. november 2005. Aftalen blev underskrevet den 12. december 2006 i henhold til Rådets afgørelse om bemyndigelse til undertegnelse af 27. november 2006.

De samarbejdsområder inden for satellitnavigation og tidsbestemmelse, der er omfattet af aftalen, er videnskabelig forskning, industriel produktion, uddannelse, anvendelser, udvikling af tjenester og markeder, handel, frekvensspørgsmål, integritetsspørgsmål, standardisering og certificering. Aftalen forventes at styrke de fælles aktiviteter i disse sektorer til gavn for parternes borgere, virksomheder og forskningsmiljøer. Det skal bemærkes, at aftalen ikke har finansielle virkninger for Den Europæiske Unions budget.

Marokko, som er et land, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, har ret til associering til det nye rammeprogram for forskning og innovation (Horisont 2020). Landet har desuden indgået en aftale om videnskabeligt og teknisk samarbejde med EU. Dette giver Marokko et godt potentiale for at bidrage til GNSS-relateret forskning inden for rammerne af EU's programmer for forskning og innovation.

Under hensyntagen til aftalen er EU og Marokko i færd med at indgå en hensigtserklæring om samarbejde inden for GNSS, som bekræfter deres ønske om at fremme deres samarbejde på dette område og den intensive brug af de tjenester, som de europæiske GNSS-programmer i Middelhavsområdet giver.

Signatarmedlemsstaterne har afsluttet deres respektive interne procedurer vedrørende aftalens ikrafttræden.

Bulgarien og Rumænien vil blive aftalepartnere ved indgåelse af en protokol i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i akten om Republikken Bulgariens og Rumæniens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på.

Kroatien vil blive aftalepartner ved indgåelse af en protokol i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i akten om Republikken Kroatiens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af traktaten om Den Europæiske Union, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Rådet anmodes om at vedtage følgende forslag til en afgørelse om indgåelse af aftalen på Den Europæiske Unions vegne efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 172 sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til Europa-Parlamentets godkendelse¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådet bemyndigede den 21. april 2005 Kommissionen til at indlede forhandlinger med Marokko om indgåelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS).
- (2) I overensstemmelse med Rådets afgørelse 10717/06 af 27. november 2006 blev samarbejdsaftalen om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) (i det følgende benævnt "aftalen") mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko undertegnet den 12. december 2006.
- (3) Denne aftale giver mulighed for et tættere samarbejde med Marokko på området satellitnavigation. Aftalen vil implementere en række elementer i de europæiske satellitnavigationssystemer.
- (4) Aftalen bør godkendes på vegne af Den Europæiske Union –

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Samarbejdsaftalen om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko godkendes hermed på Unionens vegne.

Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet udpeger den person, som på Unionens vegne er beføjet til at afgive den meddelelse, der er omhandlet i aftalens artikel 18, stk. 1, med henblik på at udtrykke Den Europæiske Unions samtykke til at blive bundet af aftalen, og meddeler følgende:

¹ Godkendelse givet den [... 201.].

"Som følge af Lissabontraktatens ikrafttræden den 1. december 2009 er Den Europæiske Union trådt i stedet for og har efterfulgt Det Europæiske Fællesskab, og fra den dato udøver den alle Det Europæiske Fællesskabs rettigheder og påtager sig alle dets forpligtelser. Henvisninger i aftalen til "Det Europæiske Fællesskab" gælder derfor som henvisninger til "Den Europæiske Union".

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen. Den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

Bruxelles, den 22.1.2014
COM(2013) 848 final

ANNEX 1

BILAG

til

Rådets afgørelse

om indgåelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko

BILAG

til

Rådets afgørelse

om indgåelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko

SAMARBEJDSAFTALE OM ET CIVILT GLOBALT SATELLITNAVIGATIONSSYSTEM (GNSS) MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSSTATER OG KONGERIGET MAROKKO

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, i det følgende benævnt "Fællesskabet", og

KONGERIGET BELGIEN,

DEN TJEKKISKE REPUBLIK,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

REPUBLIKKEN ESTLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,

REPUBLIKKEN LETLAND,

REPUBLIKKEN LITAUEN,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

REPUBLIKKEN UNGARN,

MALTA,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

REPUBLIKKEN POLEN,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt "medlemsstaterne",

på den ene side

og

KONGERIGET MAROKKO, i det følgende benævnt "Marokko",

på den anden side,

i det følgende benævnt "parterne",

SOM HENVISER TIL den fælles interesse i at udvikle et globalt satellitnavigationssystem til civil brug,

SOM ANERKENDER Galileo-programmets betydning som et bidrag til navigations- og informationsinfrastrukturen i Europa og Marokko,

SOM HENVISER TIL den voksende udvikling af GNSS-applikationer i Marokko, Europa og andre dele af verden,

SOM ØNSKER at styrke samarbejdet mellem Marokko og Fællesskabet under hensyntagen til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side,¹ der trådte i kraft den 1. marts 2000 (i det følgende benævnt "associeringsaftalen af marts 2000"),

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

Aftalens formål

Aftalen har til formål at fremme, lette og forbedre samarbejdet mellem parterne inden for rammerne af Europas og Marokkos bidrag til et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS).

Artikel 2

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

"forstærkning": regionale eller lokale mekanismer som f.eks. Egnos (European Geostationary Navigation Overlay System). Sådanne systemer forsyner brugere af satellitbaserede navigations- og tidssignaler med supplerende inputdata i forhold til dem, der kommer fra de benyttede hovedkonstellationer, samt supplerende afstandsdata/pseudoafstandsdata eller rettelser til eller forbedringer af eksisterende pseudoafstandsdata. Sådanne mekanismer giver brugerne øget udbytte i form af bl.a. større nøjagtighed, disponibilitet, integritet og pålidelighed

"GNSS": et globalt satellitnavigationssystem ("Global Navigation Satellite System"), som leverer signaler, der muliggør satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse

"Galileo": et selvstændigt europæisk civilt system for global satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse, der er konstrueret og udviklet af Fællesskabet og dets medlemsstater. Det er

¹ EFT L 70 af 18.3.2000, p. 3.

under civil kontrol og skal levere GNSS-tjenester. Driften af Galileo kan varetages af et privat organ. Galileo skal efter planen omfatte en eller flere tjenester med forskellige formål: åbne tjenester, forretningstjenester, livskritiske tjenester og eftersøgnings- og redningstjenester samt en statsreguleret tjeneste med begrænset adgang, der er konstrueret til at imødekomme behovene hos autoriserede brugere i den offentlige sektor

"lokale Galileo-elementer": lokale mekanismer, der giver brugerne af Galileos satellitbaserede navigations- og tidssignaler inputdata, som supplerer dem, der fås fra den benyttede hovedkonstellation. Lokale elementer kan etableres for at opnå større ydeevne omkring lufthavne, søhavne og i byområder eller andre geografisk problematiske miljøer. Galileo vil stille generiske modeller til rådighed for de lokale elementer

"udstyr til global navigation samt positions- og tidsbestemmelse": alt civilt slutbrugerudstyr, der er konstrueret til at sende, modtage eller behandle satellitbaserede navigations- eller tidssignaler med henblik på levering af en tjeneste eller for at fungere med regional forstærkning

"regulerende foranstaltning": enhver lov, administrativ forskrift, procedure, beslutning, administrativ foranstaltning eller tilsvarende foranstaltning truffet af en af parterne

"interoperabilitet": en situation på brugerniveau, hvor en modtager for to systemer kan udnytte signaler fra to systemer, som tilsammen giver en ydeevne, der er lige så god som eller bedre end ydeevnen i et af systemerne alene

"intellektuel ejendomsret": begreb som defineret i artikel 2 i konventionen om oprettelse af Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret, der blev undertegnet i Stockholm den 14. juli 1967

"erstatningsansvar": det forhold, at en fysisk eller juridisk person efter bestemte retsprincipper og regler kan drages økonomisk til ansvar for skader, der påføres en anden fysisk eller juridisk person. Erstatningspligten kan være fastlagt i en aftale (kontraktligt ansvar) eller i en retsnorm (ikke-kontraktligt ansvar)

"omkostningsdækning": mekanismer til dækning af systemets investerings- og driftsomkostninger

"fortrolige oplysninger": oplysninger, der uanset deres form skal beskyttes mod en uautoriseret udbredelse, og som i forskelligt omfang vil kunne skade parternes eller en enkelt medlemsstats væsentlige interesser, herunder nationale sikkerhedsinteresser. Deres klassifikationsniveau angives ved en særlig påtegning. Sådanne oplysninger klassificeres af parterne i overensstemmelse med gældende love og forskrifter og bør beskyttes mod enhver form for tab af fortrolighed, integritet og disponibilitet.

"parterne": på den ene side Fællesskabet eller medlemsstaterne hhv. Fællesskabet og medlemsstaterne i overensstemmelse med disses respektive kompetenceområder og på den anden side Marokko

"område" eller "områder", for så vidt angår Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater: det område, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab anvendes, på de betingelser, der er fastsat i nævnte traktat.

Artikel 3

Principperne for samarbejdet

Parterne er enige om at anvende følgende principper for det samarbejde, der er omfattet af denne aftale:

- 1) gensidigt udbytte på grundlag af en generel ligevægt mellem rettigheder og forpligtelser, herunder bidrag og godtgørelser
- 2) partnerskab i Galileo-programmet i overensstemmelse med de procedurer og regler, der er fastlagt for forvaltningen af det
- 3) gensidige muligheder for at deltage i samarbejdsaktiviteter i europæiske og marokkanske GNSS-projekter til civil brug
- 4) rettidig udveksling af oplysninger, der kan have betydning for samarbejdet
- 5) passende beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. artikel 8, stk. 2
- 6) fri adgang til satellitnavigationstjenester på parternes områder
- 7) fri handel med GNSS-udstyr på parternes områder.

Artikel 4

Samarbejdsområder

1. Samarbejdet inden for satellitnavigation og tidsbestemmelse omfatter følgende områder: videnskabelig forskning, industriel produktion, uddannelse, anvendelser, tjeneste- og markedsudvikling, handel, frekvensspørgsmål, integritetsspørgsmål, standardisering og certificering samt sikkerhed. Parterne kan tilpasse denne liste ved en afgørelse efter den mekanisme, der er fastsat i artikel 14.
2. Aftalen omfatter ikke samarbejde mellem parterne på de områder, der er anført i nr. 1) – 6) i dette stykke. Hvis parterne når til enighed om, at der er gensidige fordele ved at udvide samarbejdet til at omfatte et af de nedenstående områder, forudsætter det forhandling og indgåelse af passende aftaler mellem parterne:
 - 2.1. følsomme Galileo-teknologier og produkter underlagt eksportkontrollforskrifter og reguleringsforanstaltninger i forbindelse med ikke-spredning i Det Europæiske Fællesskab eller dets medlemsstater
 - 2.2. kryptografi og de væsentligste informationssikkerhedsmidler og -teknikker (INFOSEC)
 - 2.3. Galileo-systemets sikkerhedsarkitektur (rum-, jord- og brugersegmenter)
 - 2.4. sikkerhedskontrolfunktioner i Galileos globale segmenter
 - 2.5. definition, udvikling, implementering, afprøvning, evaluering og drift (forvaltning og brug) af statsregulerede tjenester og
 - 2.6. udveksling af fortrolige oplysninger om satellitnavigation og Galileo.
3. Denne aftale berører ikke anvendelsen af EF-forskrifterne om oprettelse af Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed og dens institutionelle struktur. Aftalen berører heller ikke gældende love, forskrifter eller politikker til gennemførelse af ikke-spretningsforpligtelser, eksportkontrol af varer med dobbelt anvendelsesformål eller nationale indenlandske foranstaltninger vedrørende sikkerhed og kontrol med immaterielle teknologioverførsler.

Artikel 5

Samarbejdsformer

1. Parterne fremmer inden for rammerne af deres gældende forskrifter i størst muligt omfang samarbejdet i henhold til denne aftale med det formål at skabe tilnærmelsesvis lige store muligheder for deltagelse i deres aktiviteter inden for de områder, der er anført i artikel 4.
2. Parterne er enige om at gennemføre samarbejdsaktiviteter som anført i artikel 6 til 13.

Artikel 6

Radiofrekvenser

1. Parterne er enige om at bygge videre på tidligere succeser inden for rammerne af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og fortsætte samarbejdet og den gensidige støtte i spørgsmål om radiofrekvenser.
2. I denne forbindelse fremmer parterne passende frekvenstildelinger til Galileo for at sikre, at Galileo-tjenester kan stilles til rådighed for brugere i hele verden, særlig i Marokko og i Fællesskabet.
3. Parterne anerkender endvidere betydningen af at beskytte radionavigationsspektret mod forstyrrelser og interferens. Med henblik herpå skal de indkredse kilderne til interferens og søge gensidigt acceptable løsninger til bekæmpelse af denne interferens.
4. Intet i denne aftale må kunne tolkes som værende i strid med ITU's gældende bestemmelser, herunder ITU's radioreglement.

Artikel 7

Videnskabelig forskning

1. Parterne fremmer fælles forskningsaktiviteter inden for GNSS gennem europæiske og marokkanske forskningsprogrammer, herunder Det Europæiske Fællesskabs rammeprogram for forskning og udvikling samt forskningsprogrammerne under Den Europæiske Rumorganisation og programmer, der udvikles af marokkanske organer.
2. De fælles forskningsaktiviteter bør bidrage til planlægningen af den fremtidige udvikling af et GNSS til civil brug. Parterne er enige om at fastlægge en mekanisme, der kan sikre effektive kontakter og effektiv deltagelse i forskningsprogrammerne.

Artikel 8

Industrielt samarbejde

1. Parterne tilskynder til og støtter samarbejde mellem industrier fra de to parter, bl.a. ved joint ventures og marokkansk deltagelse i europæiske industrisammenslutninger såvel som europæisk deltagelse i marokkanske industrisammenslutninger, med det formål at etablere Galileo-systemet og fremme udnyttelsen og udviklingen af Galileo-applikationer og -tjenester.
2. For at lette det industrielle samarbejde sørger parterne for en passende og effektiv beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder på områder og i sektorer af relevans for udviklingen og driften

af Galileo/Egnos i overensstemmelse med de højeste internationale standarder, herunder effektive midler til at håndhæve disse rettigheder.

3. Marokkos eksport til tredjelande af følsomme varer og teknologier, som specifikt er udviklet og finansieret via Galileo-programmet, skal forelægges til forhåndsgodkendelse for Galileos kompetente sikkerhedsmyndighed, hvis denne myndighed har henstillet, at disse varer skal være omfattet af en eksporttilladelse i overensstemmelse med de gældende forskrifter. I hver enkelt særskilt aftale, jf. artikel 4, stk. 2, skal der også udformes en hensigtsmæssig ordning, der gør det muligt at henstille, at Marokkos eksport af visse varer skal være underlagt en tilladelse.
4. Parterne tilskynder til at styrke forbindelserne mellem Marokkos kompetente organer og Den Europæiske Rumorganisation for derved at bidrage til, at aftalens mål opfyldes.

Artikel 9

Handels- og markedsudvikling

1. Parterne tilskynder til handel med og investeringer i satellitbaseret navigationsinfrastruktur, udstyr samt lokale Galileo-elementer og -applikationer i Den Europæiske Union og Marokko.
2. Til dette formål udbreder parterne kendskabet til Galileos satellitbaserede navigationsaktiviteter i offentligheden, identificerer mulige hindringer for vækst i GNSS-applikationer og træffer passende foranstaltninger til at fremme denne vækst.
3. For at fastlægge og effektivt imødekomme brugerbehov undersøger Fællesskabet og Marokko muligheden for at oprette et fælles GNSS-brugerforum.
4. Denne aftale berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i Verdenshandelsorganisationen.

Artikel 10

Standarder, certificering og forskrifter

1. Parterne anerkender værdien af at koordinere fremgangsmåderne inden for internationale standardiserings- og certificeringsorganer for globale satellitnavigationstjenester. Parterne vil navnlig i fællesskab støtte udviklingen af Galileo-standarder, fremme deres anvendelse i hele verden og lægge vægt på interoperabilitet med andre GNSS-systemer.
2. Et af formålene med koordinationen er at fremme en udbredt og innovativ anvendelse af Galileo-tjenester ved at tilskynde til indførelse af verdensomspændende standarder for navigation og tidsbestemmelse til diverse formål: åbne tjenester, forretningstjenester og livskritiske tjenester. Parterne er enige om at skabe gunstige vilkår for udviklingen af Galileo-applikationer.
3. For at fremme og gennemføre målene for denne aftale samarbejder parterne derfor om alle de spørgsmål vedrørende GNSS, der tages op i bl.a. Organisationen for International Civil Luftfart, Den Internationale Søfartsorganisation og Den Internationale Telekommunikationsunion.

4. På bilateralt plan sikrer parterne, at foranstaltninger vedrørende tekniske standarder, certificering samt licensvilkår og godkendelsesprocedurer i relation til GNSS ikke udgør unødige handelshindringer. Sådanne krav skal bygge på gennemsigtige, objektive, ikke-diskriminerende og på forhånd fastsatte kriterier.
5. Parterne træffer forskriftsmæssige foranstaltninger, der muliggør fuld anvendelse af Galileo, bl.a. vedrørende modtagere og jord- og rumbaserede elementer, i de områder, der hører under deres jurisdiktion.

Artikel 11

Udvikling af globale og regionale jordbaserede GNSS-forstærkningssystemer

1. Parterne samarbejder om at definere og implementere systemarkitekturer til jordsegmentet, der giver optimal sikkerhed for Galileos integritet og Galileo-tjenesternes kontinuitet.
2. Med henblik herpå samarbejder parterne på regionalt plan om at implementere og opbygge et regionalt jordbaseret forstærkningssystem, som bygger på Egnos-systemet, i Marokko. Hensigten med et sådant regionalt system er at yde regionale integritetstjenester i tillæg til dem, Galileo-systemet leverer på globalt plan.
3. På lokalt plan letter parterne udviklingen af lokale Galileo-elementer.

Artikel 12

Sikkerhed

1. Parterne understreger nødvendigheden af at beskytte globale satellitnavigationssystemer mod misbrug, interferens, forstyrrelser og fjendtlige handlinger.
2. Parterne anerkender, at samarbejdet om at opretholde Galileo-systemets og dets tjenesters sikkerhed er et vigtigt fælles mål. Parterne opretter med henblik herpå en myndighed, som skal være ansvarlig for spørgsmål vedrørende sikkerheden i GNSS, herunder for kanaler for konsultation. Disse rammer benyttes til at sikre GNSS-tjenesternes kontinuitet.
3. Parterne træffer enhver realiserbar foranstaltning for at varetage hensynet til kontinuiteten og sikkerheden i satellitnavigationstjenesterne og den dertil knyttede infrastruktur i de områder, der hører under deres jurisdiktion. Parterne overlejrer ikke Galileo-signaler uden forudgående aftale mellem parterne.
4. Enhver udveksling af fortrolige oplysninger, jf. artikel 4, stk. 2, nr. 6), forudsætter, at der indgås en sikkerhedsaftale mellem parterne. Principperne, procedurerne og anvendelsesområdet for en sådan aftale fastsættes af parternes kompetente sikkerhedsmyndigheder.

Artikel 13

Erstatningsansvar og omkostningsdækning

Parterne samarbejder i givet fald om at fastlægge og gennemføre en ordning for erstatningsansvar og omkostningsdækning for at lette tilrådighedsstillelsen af civile GNSS-tjenester.

Artikel 14

Samarbejdsmechanisme

1. Arbejdet med at koordinere og lette samarbejdet i henhold til denne aftale udføres på Marokkos vegne af Kongeriget Marokkos regering og på Fællesskabets og dets medlemsstaters vegne af Europa-Kommissionen.
2. I overensstemmelse med det i artikel 1 anførte formål fastlægger de to parter de samarbejdsmechanismer, der er fastsat i associeringsaftalen af marts 2000 med henblik på forvaltningen af denne aftale.
3. Parterne er enige om muligheden af marokkansk deltagelse i Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed i overensstemmelse med de gældende rettigheder og procedurer.

Artikel 15

Finansiering

1. Størrelsen af og betingelserne for Marokkos bidrag til Galileo-programmet via Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed fastlægges i en særskilt aftale i overensstemmelse med de institutionelle bestemmelser i gældende EF-ret.
2. Der gælder fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i forbindelse med parternes særlige samarbejdsordninger inden for rammerne af denne aftale i overensstemmelse med associeringsaftalen af marts 2000.
3. Når særlige samarbejdsordninger hos den ene part giver mulighed for finansiel støtte til deltagere fra den anden part, og finansieringen bruges til at indkøbe udstyr, indrømmer parterne toldfritagelse for overførslen af dette udstyr fra den ene part til deltagerne fra den anden part i overensstemmelse med de love og forskrifter, der gælder på hver parts område, jf. dog stk. 2.

Artikel 16

Udveksling af oplysninger

1. Parterne etablerer administrative ordninger og kontaktpunkter med henblik på konsultationer for at sikre en effektiv gennemførelse af bestemmelserne i denne aftale.
2. Parterne tilskynder til yderligere udveksling af oplysninger om satellitnavigation mellem parternes institutioner og virksomheder.

Artikel 17

Konsultationer og tvistbilæggelse

1. Når en part anmoder herom, konsulterer parterne hurtigt hinanden om ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale. Enhver tvist om fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale bilægges ved venskabelige konsultationer mellem parterne.
2. Hvis der ikke findes nogen løsning, anvender parterne den mekanisme for tvistbilæggelse, der er fastlagt i artikel 86 i associeringsaftalen af marts 2000.

3. Stk. 1 og 2 berører ikke parternes ret til at søge en tvist løst efter WTO-overenskomstens regler.

Artikel 18

Ikrafttrædelse og opsigelse

1. Denne aftale træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, på hvilken de to parter har givet meddelelse om, at de har afsluttet de respektive interne procedurer, som er nødvendige med henblik herpå. Notifikationerne sendes til Rådet for Den Europæiske Union, som er depositar for denne aftale.
2. Denne aftale kan opsiges til enhver tid med et års skriftligt varsel.
3. Medmindre andet er angivet, berører opsigelsen af denne aftale ikke gyldigheden eller varigheden af eventuelle ordninger eller specifikke rettigheder og forpligtelser, der er fastsat inden for rammerne heraf.
4. Denne aftale kan ændres ved indbyrdes skriftlig overenskomst mellem parterne. Eventuelle ændringer træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, på hvilken de to parter ad diplomatisk vej har givet hinanden meddelelse om, at de har afsluttet de respektive interne procedurer, som er nødvendige med henblik herpå.
5. Denne aftale gælder i en periode på fem år fra datoen for dens ikrafttrædelse. Derefter videreføres den stiltiende for yderligere en femårsperiode ad gangen, medmindre en af parterne mindst tre måneder forud for aftalens udløb skriftligt meddeler, at denne ikke ønsker at videreføre aftalen.

Denne aftale udfærdiges i to eksemplarer på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og arabisk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.